

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

52.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 1-го Юля — 1838 — Wilno. Piątek. 1-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ. 22-го Юля.

Въ ночи съ 15-го на 14-е число Юня въ первомъ часу, Государь Императоръ изволилъ отправиться изъ Александрии въ путь къ Варшавѣ, чрезъ Динабургъ и Ковно. — Въ Динабургѣ Его Императорское Величество останавливался самое короткое время: былъ въ соборной церкви, и, осмотрѣвъ крѣпостныя работы отправился далѣе, и прибылъ благополучно въ крѣпость Новогеоргиевскъ, 17-го числа, въ часъ по полуночи.

17-го числа, Его Величество, въ десять часовъ утра, изволилъ быть въ соборѣ, и потомъ осматривалъ крѣпостныя работы, обширныя предположенія которыхъ и отличнѣйшее исполненіе заслужили совершенное одобреніе Государя Императора.

Къ обѣденному столу Его Величества приглашены были, прибывшіе въ Варшаву къ предстоящимъ смотру и маневрамъ войскъ: Эрцъ-Герцогъ Фердинандъ, Прусскіе Генералы *Грольманъ* и *Эльстеръ*, и состоящіе при нихъ Штабъ и Оберъ-Офицеры; равно всѣ Генералы въ Новогеоргиевскѣ находившіеся.

Послѣ обѣда, Его Императорское Величество вторично изволилъ осматривать во всей подробности крѣпость, въ мѣстѣ съ Эрцъ-Герцогомъ и прочими иностранными посѣтителемъ, а въ 10 часовъ вечера, отправился въ Варшаву, куда и прибылъ благополучно въ 12 часовъ, при многочисленномъ стеченіи народа. Городъ былъ иллюминированъ.

Изъ замка Фюрстенштейна получены, отъ 15 (27) Юня, слѣдующія извѣстія:

„11 (25) числа сего Юня, во второмъ часу по полудни Государыня Императрица съ Ея Императорскимъ Высочествомъ Великою Княжною Александрою Николаевною, изволила отправиться въ Эрмандорфъ, для свиданія съ Его Величествомъ Королемъ Прусскимъ. Въ тотъ же день вечеромъ, Ея Величество прибыла въ Фишбахъ, и остановилась въ замкѣ Принца Вильгельма, брата Короля, а сегодня, въ 2½ часа по полудни, возвратилась благополучно опять въ Фюрстенштейнъ, въ сопровожденіи Принцессы Луизы Нидерландской.

Здоровье Ея Императорскаго Величества, равно и Ея Высочества Великой Княжны, благодаря Бога, весьма хорошо.“ (Спб. В.)

Высочайшимъ именнымъ Указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 6-й день сего Юня, Старшій Столоначальникъ Департамента Внутреннихъ сношеній Министерства Иностранныхъ Дѣлъ, Коллежскій Советникъ *Энгельбахъ*, Всемилостивѣйше пожалованъ знакомъ Ордена Св. Анны второй степени, украшеннымъ Императорскою Короною.

— По представленію Министра Народнаго Просвѣщенія Директоръ Митавской Гимназіи и Училищъ Курляндской Губерніи, Коллежскій Ассессоръ *Чашниковъ* въ уваженіи трудовъ и отличнаго усердія, Всемилостивѣйше пожалованъ въ 9-й день сего

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 22-go Czerwca.

W nocy z 15 go na 14-ty Czerwca o godzinie 1-szej, CESARZ JEJGO MOŚĆ raczył wyjechać z Alexandryi w podróż do Warszawy, przez Düneburg i Kowno. — W Düneburgu NAJJAŚNIEJSZY PAN zatrzymał się bardzo krótko: był w sobornej cerkwi, i, obejrzawszy roboty twierdzy, wyjechał dalej, i przybył szczęśliwie do twierdzy Nowogeorgiewsk, dnia 17-go, o godzinie 1-szej z północy.

D. 17-go, NAJJAŚNIEJSZY PAN, o godzinie 10-tej zrana, raczył być w soborze, a potem oglądał roboty twierdzy, których rozległe projekta i wykonanie zasłużyły na zupełną pochwałę CESARZA JEJGO MOŚCI.

Do sfoło JEJGO CESARSKIEJ MOŚCI zaproszeni byli, przybyli do Warszawy na zbliżający się przegląd i manewry wojsk: Arcy - Xiążę Ferdynand, Jenerałowie Pruscy: *Grollmann* i *Elster*, oraz będący przy nich Stabs i Ober - Oficerowie, tudzież wszyscy Jenerałowie, znajdujący się w Nowogeorgiewsku.

Po obiedzie, JEJGO CESARSKA MOŚĆ powtórnie raczył oglądać we wszystkich szczegółach twierdzę, razem z Arcy - Xięciem i innymi gośćmi cudzoziemskimi, a o godzinie 10-tej wieczorem, wyjechał do Warszawy, dokąd też przybył szczęśliwie o godzinie 12-tej, w śród zgromadzenia nader liczne go ludu.

Miasto było oświecone.

Z zamku Fürstenstein otrzymane, pod 15 (27) Czerwca, następujące wiadomości:

D. 11 (25) terażniejszego Czerwca, o godzinie 2-rej z południa NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA JEJ MOŚĆ z JEJ CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ WIELKĄ XIĘŻNICZKĄ ALEXANDRĄ NIKOZAJEWNĄ, raczyła wyjechać do Erdmannsdorfu, dla widzenia się z Najjaśniejszym Królem Pruskim, tegoż dnia wieczorem przybyła do Fischbachu, i stanęła w zamku Xięcia Wilhelma, brata Królewskiego, a dzisiaj, o pół do 5 cie z południa, powróciła szczęśliwie do Fürstensteinu, w towarzystwie Xiężny Ludwiki Niderlandzkiej.

Zdrowie NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ JEJ MOŚCI, i JEJ CESARSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEJ XIĘŻNICZKI, Bogu dzięki, całe dobre.“ (G.S.P.)

Przez Najwyższy Imienny Ukaz, do Kapituły Rosyjskich CESARSKICH i KRÓLEWSKICH Orderów, dnia 6-go ter. Czerwca, Starszy Naczelnik Stołu Departamentu Wewnętrznych stosunków Ministerium Spraw Zewnętrznych, Radzca Kollegialny *Engelbach*, Najtąskawiej udarowany znakiem Orderu Sw. Anny drugiego stopnia, Cesarską koroną ozdobionym.

— Po przedstawieniu Ministra Narodowego Oświecenia Dyrektor Gimnazjum Mitawskiego i Szkół Gubernii Kurlandzkiej, Assesor Kollegialny *Czesznikow* z uwagi na prace i odznaczającą się gorliwość, dnia 9-go ter. Czerwca, Najtąskawiej mianowany Kawalerem Or-

Юня Кавалеромъ Ордена Св. Анны 3 степени.

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, въ слѣдствіе представленія Г. Министра Народнаго Просвѣщенія въ 31 день минувшаго Мая Высочайше повелѣть соизволил: Почетныхъ Смотрителей Уѣздныхъ Училищъ въ сіе званіе изъ отставныхъ чиновниковъ, до изданія положенія 25 Юня 1834 года (о производствѣ въ чины по гражданской службѣ) произвести въ одинъ чинъ, слѣдующій за тѣмъ, съ коимъ они были отставлены, за выслугу 6 лѣтъ, на основаніи Высочайшаго указа 10 Февраля 1819 года, если впрочемъ по новымъ правиламъ не будетъ имъ слѣдовать производство за кратчайшіе сроки.

— Вице-Директоръ Департамента Путей Сообщенія и Публичныхъ Зданій, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Сушковъ уволенъ (Юня 3), согласно желанію его, отъ сей должности, съ повелѣніемъ причислить его къ Министерству Внутреннихъ Дѣлъ.

— Управляющему Временною Контрольною Комиссіею по части Провіантской, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Вындомскому, Всемилостивѣйше повелѣно (6 Юня) быть Членомъ Департамента Удѣловъ, съ производствомъ ему жалованья по штату и по четыре тысячи рублей въ годъ столовыхъ денегъ.

— Отставному Гвардіи Капитану Гессе и состоящему въ вѣдомствѣ Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, Коллежскому Совѣтнику Хорошкевичу, Всемилостивѣйше повелѣно быть Вице-Губернаторами: первому Полтавскимъ съ переименованіемъ его въ Надворные Совѣтники, а послѣднему Могилевскимъ. (Спб. В.)

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

Въ С. Петербургѣ.
20-го Апрѣля, 1838 года.

„Быть по сему.“

Мнѣніе Государственнаго Совѣта.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Государственныхъ Имуществъ о соглашеніи соответствующихъ статей Свода Устава объ арендныхъ и старостинскихъ имѣніяхъ и Свода Законовъ Гражданскихъ, относительно приема билетовъ кредитныхъ установленій въ обеспеченіе казны по подрядамъ, поставкамъ и проч. *мнѣніемъ положили*: для устранинія впредь всякихъ недоразумѣній по сему предмету, а равно для сохраненія единообразія въ правилахъ и для огражденія Банковаго кредита, постановить слѣдующее:

1., Въ отнѣту статей: 74, 75, 76 и 77 Свода учрежденій и Уставовъ объ арендныхъ и Старостинскихъ имѣніяхъ (т. VIII.) содержащихся въ статьяхъ 1062 и 1063 Свода Законовъ Гражданскихъ (Т. X.) правила о представленіи залоговъ по подрядамъ, поставкамъ и содержанію казенныхъ оброчныхъ статей, распространить въ равной мѣрѣ и на залоги, представляемые въ обеспеченіе казны по содержанію арендныхъ и старостинскихъ имѣній.

И 2., Въ тѣхъ случаяхъ, когда заключающіяся въ билетахъ кредитныхъ установленій суммы подлежатъ будутъ, за неисправность содержателей, обращенію на возмѣщеніе казны, билеты же окажутся принятыми по неправильному толкованію 77 статьи, не только безъ полныхъ передаточныхъ, но даже и безъ обыкновенныхъ бланковыхъ надписей, поступать по точной силѣ Высочайше утвержденного 6 Ноября 1835 года мнѣнія Государственнаго Совѣта, требуя учиненія на таковыхъ билетахъ надлежащихъ надписей отъ лица, которому принадлежать самые билеты.

Подлинное подписалъ: Предсѣдатель Государственнаго Совѣта, Графъ И. Васильчиковъ (Опубл. 6-го Юня с. г.)

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ 3 истекшаго Мая, Высочайше повелѣть соизволил: объявить повсемѣстно черезъ Правительствующій Сенатъ, въ поясненіе продолженія Св. Зак. Т. 3. Устава о пенсіяхъ статьи 1397, въ коей сказано: „правомъ на пособія не пользуются дѣти чиновниковъ, достигшія совершеннолѣтія мужеской полъ восемнадцати лѣтъ,“ что тутъ должно разумѣть достиженія не восемнадцати лѣтъ, а восемнадцатого года, т. е. семнадцати лѣтъ. (Опубл. 7-го Юня с. г.)

— Правительствующій Сенатъ, въ Общемъ Собраніи первыхъ трехъ Департаментовъ, слушали: *во первыхъ*, предложенное Господиномъ Министромъ Юстиціи, Тайнымъ Совѣтникомъ и Кавалеромъ Дмитріемъ Васильевичемъ Дашковымъ, къ надлежащему исполненію, Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта, слѣдующаго содержанія: Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ докладъ Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената по вопросу: слѣдуетъ ли, при пе-

деру Св. Анны 3-го stopnia.

— CESARZ JEGO MOŚĆ, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, na skutek przedstawienia P. Ministra Narodowego Oświecenia, w dniu 30-m zeszłego Maja, Najwyżej rozkazać raczył: Honorowych Dozorców Szkół Powiatowych,znaczonych na ten urząd z urzędników odstawnych, przed wydaniem ustawy 25 Czerwca 1834 roku (o podnoszeniu do rang w służbie cywilnej) podnieść do jednej rangi, następnej po tej, w której oni otrzymali odstawkę, za wyługę 6-ciu lat, na otnowie Najwyższego Ukazu 10-go Lutego 1819 go roku, jeżeli zresztą podług nowych prawideł nie będzie im należało podniesienie do rangi za krótsze okresy.

— Vice-Dyrektor Departamentu Dróg Komunikacyi i Publicznych Budowli, Rzeczywisty Radzca Stanu *Suszkow*, uwolniony (3-go Czerwca), na własną prośbę, od tego obowiązku, z rozkazaniem przyłączyć go do Ministerium Spraw Wewnętrznych.

— Zarządzającemu Czasową Kommissją Kontrolną w wydziale Prowiantskim, Rzeczywistemu Radzcy Stanu *Wyndomskiemu*, Najtąskawiej rozkazano (6 go Czerwca) być Członkiem Departamentu Udziałów, z wydawaniem mu płacy, podług etatu i po cztery tysiące rubli rocznie pieniędzy stołowych.

— Odstawnemu Kapitanowi Gwardyi *Hesse* i zostającemu w wiedzy Ministerium Spraw Wewnętrznych, Radzcy Kollegialnemu *Choroszkiewiczowi*, Najtąskawiej rozkazano być Vice-Gubernatorami: pierwszemu Połtawskim, z przemianowaniem go na Radzcę Dworu, a ostatniemu Mohylewskim. (G.S.P.)

Na autentyku Własną JEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką napisano:

W St. Petersburgu,
20-go Kwietnia 1838 roku.

„Ma być podług tego.“

OPINIA RADY PAŃSTWA.

Rada Państwa, na Departamencie Ekonomii i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Majątków Państwa o zgodzeniu odpowiednich artykułów Połączenia Ustawy o majątkach arendownych i starościńskich i Połączenia Praw Cywilnych, względnie przyjmowania biletów kredytowych ustanowien dla zabezpieczenia skarbu w podradach, dostarczeniach i t. d. *przez opinią postanowiła*: dla uchylenia nadal wszelkich niewyrozumien w tej rzeczy, a również dla zachowania jednostajności w prawidłach i dla zapewnienia kredytu Bankowego, postanowić, co następuje:

1) Na odmianę artykułów: 74, 75, 76 i 77 Połączenia Urządzeń i Ustaw o majątkach arendownych i starościńskich (t. VIII), zawierającą się w artykułach 1,062 i 1,063 Połączenia Praw Cywilnych (T. X) prawidła o dawaniu na ewikcyę w pędradach, dostarczeniach i dzierżawieniu skarbowych artykułów czynszowych, rozciągając w równej mierze i na ewikcyę, składane dla zabezpieczenia skarbu w dzierżawieniu majątków arendownych i starościńskich.

I 2) W tych zdarzeniach, kiedy zawierające się w biletach kredytowych ustanowien summy będą ulegały, za nieakuratność dzierżawców, obróceniu na zaspokojenie skarbu, a bilety okażą się przyjętymi podług niezgodnego z prawidłami tłumaczenia 77-go artykułu, nie tylko bez zupełnych przelewanych, ale nawet bez zwyczajnych napisów blankowych, postępować podług istotnej mocy Najwyżej utwierdzonej 6-go Listopada 1835 roku Opinii Rady Państwa, żądając zrobienia na takich biletach należytych napisów od osoby, do której same bilety należą.

Autentyk podpisał: Prezydent Rady Państwa *Hrabia I. Wasilczykow*. (Opub. 6 Czerwca t. r.)

— CESARZ JEGO MOŚĆ, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów 3-go zeszłego Maja, Najwyżej rozkazać raczył: ogłosić w całym Państwie przez Rządzący Senat, na objaśnienie dalszego ciągu Połączenia Praw T. 3. Ustawy o pensjach artykułu 1,397, w której powiedziano: „prawa na wsparcie nie używają dzieci urzędników, które doszły pełnoletności pięć męzka osmnastu lat,“ że tu należy rozumieć dojście, nie osmnastu lat, ale roku osmnastego, to jest lat siedmnastu. (Opub. 7 Czer. t. r.)

— Rządzący Senat na Połączonym Zebraniu pierwszych Departamentów, słuchali: *naprzód*, przełożonej przez P. Ministra Sprawiedliwości, Radzcę Tajnego i Kawalera Dymitra Wasilewicza Daszkowa, do należytego wypełnienia, Najwyżej utwierdzonej Opinii Rady Państwa, brzmienia następującego: Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Połączonego Zebrania pierwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu w rzeczy zapytania: czy należy, przy przejściu włóscian skarbowych do stanu kupieckiego, policzać do tego stanu,

реходъ казенныхъ поселенъ въ купцы, причислать въ сіе сословіе, по платежу податей, принадлежащихъ къ ихъ семействамъ родственниковъ, умершихъ въ крестьянскомъ званіи?—*мнѣніемъ положила*: опредѣленіе Правительствующаго Сената, въ семь докладъ изложенное, утвердить. На ономъ мнѣніи написано: Его Императорское Величество воспослѣдовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственного Совѣта по вопросу: слѣдуетъ ли, при переходѣ казенныхъ поселенъ въ купцы, причислать въ сіе сословіе, по платежу податей, принадлежащихъ къ ихъ семействамъ родственниковъ, умершихъ въ крестьянскомъ званіи? Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. (Подписалъ:) Предсѣдатель Государственного Совѣта, Графъ И. Васильковъ. 25 Апрѣля 1838 года, и *во-вторыхъ*, справку, по коей оказалось, что по означенному дѣлу, внесенному изъ 1-го Департамента Правительствующаго Сената на основаніи Свода Законовъ Тома 1 Учреж. Госуд. ст. 471, въ Общемъ онаго Собраніи состоялось опредѣленіе въ слѣдующей силѣ: Оренбургская Казенная Палата, при запискѣ въ 1834 году вдовы Татарки Махмутовой съ сыновьями ея, въ томъ числѣ однимъ умершимъ, въ Стерлитамакское купечество, не находя въ законахъ опредѣлительныхъ правилъ въ отношеніи того, чтобы изъ семействъ поселенъ, переходящихъ въ купечество, оставлять въ прежнемъ званіи умершихъ, предположили и умершаго сына Махмутовой, вмѣстѣ съ прочими, причислить въ купечество. Общее Собраніе первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената, рассмотрѣвъ дѣло сіе, и принявъ къ ст. 152-й Свода Устава о податяхъ (т. V), по силѣ коей остаются впредь до ревизіи въ мѣщанскомъ окладѣ умершіе въ мѣщанствѣ родственники мѣщанъ, переходящихъ въ купечество, находить, что подобно сему и съ переходомъ казенныхъ поселенъ въ купцы, не должны быть перечисляемы въ сіе сословіе принадлежащихъ къ ихъ семействамъ родственниковъ, умершихъ въ крестьянскомъ званіи, и по сему, согласно съ мнѣніемъ Г. Министра Финансовъ и заключеніемъ 1-го Департамента Сената, полагаетъ постановить на будущее время правиломъ: при переходѣ казенныхъ поселенъ въ купцы, не причислать въ сіе сословіе принадлежащихъ къ ихъ семействамъ родственниковъ, умершихъ въ крестьянскомъ званіи, а обязывать переходящаго въ купечество платить за нихъ, до новой ревизіи, подати въ томъ единственно количествѣ, какое закономъ по званію умершаго опредѣлено; но какъ настоящее положеніе послужить дополненіемъ къ вышеприведенной 152-й ст. Свода Устава о податяхъ Т. V-го, то на приведеніе онаго въ исполненіе испрашивало Высочайшаго соизволенія всеподданнѣйшимъ Его Императорскому Величеству докладомъ. (Опубл. 6-го Іюня с. г.) (С. В.)

— Г. *Марокетти*, Доктор Императорскаго С. Петербургскаго Театральнаго Училища, предполагая приступить къ изданію въ свѣтъ своего сочиненія о предохранительномъ леченіи бѣшенства, происходящаго отъ укушенія собакъ (*hydrophobia*), о которомъ онъ объявлялъ уже въ 1820 году, просилъ насъ довести объ этомъ до свѣдѣнія нашихъ читателей. Г. *Марокетти* почтетъ себя весьма обязаннымъ, если Г. Медики, занимавшіеся этимъ предметомъ, сообщать ему свои замѣчанія, которыя бы могли войти въ составъ его сочиненія. (Спб. В.)

Варшава, 20-го Іюня.

18 (30) Іюня, Государь Императоръ изволилъ присутствовать на парадѣ войскъ 4-го пѣхотнаго корпуса, расположенныхъ лагеремъ подъ Варшавою, кои проходили предъ Его Императорскимъ Величествомъ церемоніальнымъ маршемъ. Его Королевское Высочество Эрцъ-Герцогъ Фердинандъ, находившійся на этомъ парадѣ, лично провелъ предъ Его Величествомъ Гусарскій полкъ, коего онъ есть Шефомъ. По возвращеніи изъ лагеря, Государь Императоръ изволилъ посѣтить Ея Святлость Княгиню Варшавскую, а предъ вечеромъ осматривалъ Александровскую цитадель.

Вчера по утру, въ Лазенковскомъ дворцѣ, имѣли счастье быть представленными Его Императорскому Величеству, Намѣстникомъ Царства, Епископы, Члены Государственного Совѣта и Совѣта Управленія. Потомъ, Его Величество изволилъ слушать Божественную литургію въ здѣшней Соборной церкви. По полудни, Лазенковская роца наполнена была жителями Варшавы обоюбого пола. На тамошнемъ амфитеатрѣ данъ былъ спектакль, окончившійся потѣшными огнями; при чемъ вся Лазенковская роца прекрасно освѣщена.

Радостное пребываніе среди насъ возлюбленнаго Монарха, дало новую жизнь нашему городу. Все улицы и мѣста, гдѣ ожидается присутствіе Государя Императора, всегда наполнены множествомъ народа,

възлѣдніе платежа податковъ, należących до ихъ rodzin, krewnych, w włościańskim stanie zmarłych?— *przez opinią zamierzyła*: postanowienie Rządzącego Senatu, w przełożeniu tém opisane, utwierdzić. Na tej opinii napisano: Jego CESARSKA MOŚĆ nastąpiła opinią na Pow-szechném Zebraniu Rady Państwa w rzeczy zapytania: czy należy, przy przechodzeniu włościan skarbowych na kupców, przyłączać do tego stanu, względnie płacenia podatków, należących do ichъ rodzin krewnych, we włościańskim stanie zmarłych? Najwyżej utwierdzić raczyli i rozkazał wypełnić. (Podpisali:) Prezydent Rady Państwa, *Hrabia I. Wasilczykow*. 25-go Kwietnia 1838 roku, i *powtóre*, sprawki, z której okazało się, że w pomienioném dziele, wniesioném z 1-go Departamentu Rządzącego Senatu na ośniewie Połączenia Praw Tomu I Urządzeń Państwa artykuł 471, na Pow-szechném jego Zebraniu nastąpiło postanowienie brzmienia następującego: Orenburska Izba Skarbowa, przy zapisaniu w roku 1834 wdowy Tatarskiej Machmutowej z jej synami, w tej liczbie jedynym zmarłym, do kupiectwa Sterlitamakskiego, nie znajdując w prawach wyraźnych prawideł na to, ażeby z rodzin włościan, do stanu kupieckiego przechodzących, zostawić w poprzedniczym stanie zmarłych, zamierzyła i zmarłego syna Machmutowej, razem z innymi, policzyć do stanu kupieckiego. Połączone Zebranie pierwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu, rozpatrzywszy rzecz tę, i stosując się do 152-go artykułu Połączenia Ustawy o podatkach (T. V), na mocy którego pozostają na przyszłość do rewizji w stanie mieszczanским zmarli w mieszczanstwie krewni mieszczan, na kupców przechodzących, znajduje, że podobnie temu i z przejściem włościan skarbowych na kupców, nie powinni być przenieszeni do tego stanu należący do ichъ rodzin krewni, we włościańskim stanie zmarli, a zatem, zgodnie z opinią P. Ministra Skarbu i wnioskiem 1-go Departamentu Senatu, podaje postanowić na czas przyszły za prawidło: przy przechodzeniu włościan skarbowych na kupców, nie zapisywać do tego stanu należących do ichъ rodzin krewnych, w stanie włościańskim zmarłych, ale zobowiązywać przechodzącego do stanu kupieckiego płacić za nich, do nowej rewizji, podatki w tej jedyniej ilości, jaka prawem stosownie do stanu zmarłego jest postanowiona; ale że niniejsze postanowienie posłuży za dopełnienie do wyżej przytoczonego 152-go artykułu Połączenia Ustawy o podatkach T. V-go, przeto na przywiedzenie jego do wypełnienia uprosiła o Najwyższe zezwolenie przez najuniższą Jego CESARSKIEJ MOŚCI przełożenie. (Opub. 6-go Czerwca t. r.)

— P. *Marochetti*, Doktor CESARSKIEJ S. Petersburskiej Szkoły Teatralnej, mając przystąpić do wydrukowania dzieła swego o sposobie ochraniającém leczenia wścieklizny, pochodzącej od ukąszenia psów (*hydrophobia*), o którym już on ogłaszał w roku 1820, prosił nas podać to do wiadomości naszych czytelników. P. *Marochetti* bardzo będzie obowiązany, jeżeli PP. Medycy, tym przedmiotem zajmujący się, udzielą mu swoich postrzeżeń, któreby mogły wejść do składu jego dzieła.

(G.S.P.)

Warszawa, 30-go Czerwca.

Dnia onegdajszego stojące obozem pod Warszawą wojska, składające korpus czwarty, przeciągnęły w parady przed Jego CESARSKĄ MOŚCIĄ. J. Ces. Wys. Arcy-Xiąże Ferdynand obecny temu obrzędowi, przeprowadził przed NAJJAŚNIEJSZYM PANEM półk huzarów, którego jest Szefem. W racając z obozu, Jego CESARSKA MOŚĆ odwiedził JO. Xiążkę Warszawską, wieczorem zaś odwiedził cytafellę Alexandrowską.

Dnia wczorajszego rano, Biskupi, Członkowie Rady Stanu i Rady Administracyjnej Królestwa mieli zaszczyt być przedstawionymi Jego CESARSKIEJ MOŚCI przez Namiestnika Królestwa, na pokojach pałacu Łazienkowskiego. Następnie, NAJJAŚNIEJSZY PAN znajdował się na nabożeństwie w Katedrze Greko-Rossyjskiej. Po południu Łazienki przepełnione były mieszkańcami Warszawy. W amfiteatrze dane było widowisko, zakończone ogniami sztuczными; poezem mał Łazienki w sposób zachwycający oświeconę zostały.

Radość, jaką sprawia obecność w murach naszych ukochanego MONARCHY, nadała nowe życie naszemu miastu. Ulice i miejsca, w których obecność N. Pana jest spodziewana, napełnione są ciągle mnóstwem lu-

желающаго насладиться лицезрѣніемъ Его Величества. Возобновляемое въ третій уже вечеръ освѣщеніе города и постоянно-прекрасная погода продолжаютъ ликование народа до поздней ночи.

— 19-го Іюня (1-го Іюля) въ десять часовъ вечера, Его Императорское Величество изволилъ изъ Лазенковскаго дворца отправиться въ лагерь и имѣть тамъ ночлегъ. На другой день Его Величество изволилъ присутствовать на ученьи войскъ 4-го пѣхотнаго корпуса, которое началось съ самаго утра.

22-го Іюня.

Его Величество Государь Императоръ изволилъ осматривать вчера работы производящіяся въ укрѣпленіи за Прагою, напротивъ Александровской Цитадели. Потомъ, Его Величество удостоился посѣщеніемъ Своими казенный Институтъ воспитанія двѣцѣ. По полудни производимо было на Мокотовскомъ полѣ, въ присутствіи Его Императорскаго Величества, ученье Линейныхъ козаковъ и Мусульманскаго коннаго полка. Всѣ окрестныя мѣста покрыты были множествомъ экипажей и обоюгаго пола жителей, жаждущихъ насладиться лицезрѣніемъ возлюбленнаго Монарха.

Его Королевское Высочество Эрцъ-Герцогъ Фердинандъ посѣтилъ вчера публичную выставку здѣшнихъ произведеній искусствъ и промышленности.

(О.Г.Ц.П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 29-го Іюня.

Изъ Алтвассера пишутъ, что Ея Величество Государыня Императрица Всероссійская, изволила посѣтить тамошнія минеральныя воды 16-го и 17-го ч. с. м. Прогуливаясь съ двумя придворными дамами и Подполковникомъ Тюменомъ. Ея Величество отвѣдывала воду изъ источника Георгія, милостиво разговаривала съ Капитаномъ Мутіусомъ, коему принадлежитъ сіе заведеніе, и изволила пригласить его къ Своему столу.

— За недѣлю назадъ, проходило здѣсь около 600 Силезскихъ уроженцевъ отправляющихся со всеми своими пожитками въ Австралію именно по поводу отступленія отъ религіозныхъ понятій противъ своихъ соотечественниковъ. Эгихъ несчастныхъ которымъ небыли выгодны кроткіе законы здѣшняго края, вѣроятно доведъ до столь жалкаго поступка какой то спекулянтъ. Говорятъ, что въ Гамбургѣ ожидается ихъ приготовленный корабль. (А.Р.СЗ.)

Ш в е ц і я.

Стокгольмъ, 22-го Іюля.

Король и Королева, вмѣстѣ съ супругою наследнаго Принца, возвратились 19 с. м. изъ замка Резерберга. На другой день, Его Императорское Высочество Великій Князь Александръ Николаевичъ, вмѣстѣ съ наследнымъ Принцемъ, возвратились изъ поѣздки въ Упсалу и Данеморъ. Университетское юношество праздновало прибытіе Ихъ Высочествъ, а Его Высочество Государь Цесаревичъ почтилъ оное милостиво рѣчію. Вчера у Ихъ Королевскихъ Величествъ былъ большой ужинъ, послѣ котораго Его Высочество, Наслѣдникъ Всероссійскаго Престола, простился съ Королевскою фмилією. Король проводилъ Его Высочество въ приготовленные для него, покои, гдѣ еще разъ простился съ Высокимъ посѣтителемъ. Сегодня въ 10 часовъ утра, Его Высочество Великій Князь Цесаревичъ, вмѣстѣ съ наследнымъ Принцемъ, выѣхалъ въ Тюльгарнъ, откуда отправился въ Норкепингъ и Бергъ, для осмотра двухъ полковъ Лейбъ-гвардіи. (О.Г.Ц.П.)

А в с т р і я.

Вѣна, 20-го Іюля.

Императорско-Россійскій посланникъ при здѣшнемъ дворѣ Г. Баилли-Татищевъ, отправился въ Карлсбадъ а оттуда въ Теплицъ. — Англійскій посланникъ Г. Фридрихъ Ламбъ, также незадолго оставляетъ здѣшнюю столицу. — Слышно на вѣрное, что Князь Меттернихъ въ первой половинѣ Іюля предприметъ поѣздку въ Богемію для прѣвѣтствованія Августѣйшихъ Гостей. Оттуда онъ отправится въ Юганисбергъ, и это мѣсто послѣ Теплица будетъ центромъ собранія многихъ знатныхъ и пользующихся вліяніемъ особъ.

— На дняхъ отправлены отсюда депеши съ курьеромъ въ Франкфуртъ. Тревожные слухи, распространяющіяся въ другихъ странахъ въ отношеніи Бельгико-Голландскаго дѣла, здѣсь непріобрѣли вѣроятія. Напротивъ здѣсь остается твердое довѣріе къ благоразумію великихъ державъ, которыя предполагали сохранить миръ въ Европѣ.

— Вскорѣ будетъ основано въ Галиціи весьма важное и полезное заведеніе. Въ столичномъ городѣ

ду, пражнаго оглѣдѣть Jego Oblicze. Освѣщеніе miasta, które miało miejsce przez trzy dni obok najpiękniejszej pogody, do późnej nocy przeciąga wesołość powszechną.

— Dnia onegdajszego, o godzinie 10-tej w wieczór, Jego Cesarska Mość udał się z pałacu Łazienkowskiego do obozu, gdzie przenocować raczył, a dnia następnego obecnym był na ćwiczeniach wojskowych, które się z rana rozpoczęły,

Dnia 22.

Jego Cesarska Mość raczył w dniu wczorajszym oglądać roboty fortyfikacyjne za Pragą, wprost cytadeli Alexandrowskiej; poczem zaszczycił odwiedzeniem Św. Instytutu Rządowy wychowania Panien. Po południu na polach Mokotowskich odbyły się w obec N. PANA ćwiczenia Kozaków liniowych i jazdy Muzułmańskiej. Błonia przyległe pokryte były mnóstwem pojazdów i osób płci obojczy, pragnących nasycić się widokiem ukochanego MONARCHY.

— Jego Królewiczowska Mość Arcy-Xiążę Ferdynand zwiedził w dniu wczorajszym wystawę sztuk pięknych i przemysłu krajowego. (G.R.K.P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

P R U S S Y.

Berlin, 29-go Czerwca.

Donoszą z Altwasser, że NAJJAŚNIEJSZA CESARZOWA Rossyjska raczyła w dniach 16 i 17 b. m. zwiedzić tamtejsze wody przechadzała się w towarzystwie dwóch Dam dworskich i Podpółkownika Thümen, kosztowała łaskawie rozmawiać z właścicielem zakładu, kapitanem Mutius, i nawet zaszczyliła go zaproszeniem do Swego stołu.

— Tydzień temu, przebywało tędy około 600 Szlżaków, udających się z całym swoim mieniem do Australii, a to z powodu sektarskiego odstrzygnięcia się w wyobrażeniach religijnych od reszty ziomków swoich. Ci nie-szczęśliwi, dla których łagodne prawa tutejszego kraju nie były dogodnie, są bezwzględnie przez jakiegoś spekulanta do tak smutnego kroku nakłonieni. Mowią, że w Hamburgu, czeka już na nich okręt przygotowany.

S z w e c y a.

Sztokalm, 22-go Czerwca.

Oboje Królestwo, łącznie z małżonką Królewicza, powrócili w dniu 19 b. m. z zamku Rosersberg. Najaztrz CESARZEWICZ NASTĘPCA TRONU Rossyjskiego z Królewiczem Następcą wrócił do Sztokolmu z przejażdżki do Upsali i Dannemora. Młodzież uniwersytecka obchodziła uroczystie szczęśliwe przybycie Dostojnych Xiążąt, a CESARZEWICZ NASTĘPCA TRONU Rossyjskiego raczył do niej przemówić w łaskawych wyrazach. Wczoraj wieczorem była wielka wieczerza u Królestwa Ichmość, po której CESARZEWICZ NASTĘPCA pożegnał się ze wszystkimi członkami Królewskiej rodziny, a Król odprowadził Jego CESARZEWICZOWSKĄ Mość do zajmowanych pokojów, by Go jeszcze raz pożegnać. Dziś o godzinie 10 CESARZEWICZ NASTĘPCA wyjechał z Królewiczem do Tullgarn; skąd uda się do Norköping i Berg, dla odbycia przeglądu dwóch półków gwardji przybocznej (G.R.K.P.)

A U S T R Y A.

Wiedeń, 20-go Czerwca.

CESARSKO-Rossyjski Poseł przy tutejszym dworze, Pan Bailli-Tatyszczew, wyjechał do Karlsbadu, z kąd uda się potem do Cieplic. — Poseł angielski, Pan Fryderyk Lamb, opuści także nie zadługo tutejszą stolicę. Xiąż Metternich, ile z pewnością wiadomo, dopiero w pierwszej połowie lipca przedsięwzięcie podróż do Czech, dla powitania w Cieplicach NAJJAŚNIEJSZICH Gości. Ztamąd pojedzie do Jolannisberga, które-to miejsce będzie po Cieplicach, punktem zbiorowym wielu znakomitych i wpływ mających osób.

— W tych dniach wysłano ztąd depesze przez gońca do Frankfortu. Zatrważające wieści, jakie rozchodzą się w innych krajach względem Belgicko-Hollenderskiej sprawy, nie znajdują tu wiary. I owszem panuje tu jak najmocniejsze zaufanie w mądrości wielkich mocarstw, które wzięły sobie za powinność, aby pokój w Europie utrzymać. (G.C.)

— Niebawnie, Galioya cieszyć się będzie zakładem nader ważnym i użytecznym. W jej stołecznym mie-

этого края Лембергъ, будетъ учрежденъ Ипотечный заемный банкъ; сдѣланное о семъ представленіе уже утверждено высочайшею властію.

— Сегодня обнародованъ здѣсь манифестъ слѣдующаго содержанія: Мы Фердинандъ I, Божіею милостію Императоръ Австрійскій, Король Венгерскій и Богемскій имени сего V, Король Ломбардо-Венеціанской и проч. При восшествіи на престолъ въ 1835 году, дали мы удостовѣреніе вѣрноподаннымъ нашимъ жителямъ княжескаго Графства Тироля и Форарлберга, въ томъ, что милостиво принимаемъ присягу ихъ на вѣрность подданства. Нынѣ, по особенному Нашему къ нимъ благоволенію, постановили мы, лично принять вѣрноподданническую ихъ присягу въ Инсбрукъ, желая темъ предоставить случай жителямъ Тироля и Форарлберга, снова утвердить предъ нами, вѣрность и преданность ихъ, свято сохраненныя въ годину смутъ и тяжкихъ испытаній. По сему поводу повелѣваемъ государственной депутаціи Тироля, равно и депутатамъ Форарлбергскаго округа, собраться въ назначенный день въ Инсбрукъ, для принесенія вѣрноподданнической присяги. Духовныя особы, принадлежащія къ большой депутаціи конгресса, принесутъ присягу отъ себя и отъ имени блага духовенства и монаховъ въ лицѣ сихъ братствъ; прочіе же члены Тирольскихъ штатовъ и представители Форарлбергскаго округа, отъ своего и своихъ избирателей имени. При семъ прилагается надлежащая рота присяги. Повелѣваемъ также имеющимъ наследственные должности въ Тироли, и по сему въ отношеніи къ намъ особенныя обязанности, въ назначенный день или лично явиться, для исполненія обязанностей, правомъ наследства имъ переданныхъ, или прислать на свое мѣсто уполномоченныхъ, которые вѣрительные акты обязаны предъвить великому Канцлеру нашему. Данъ въ нашей Императорской столицѣ и резиденціи Вѣнѣ 6 Мая, лѣта отъ Рождества Христова 1838, а царствованія нашего въ четвертое. (О.Г.Ц.П.)

Франція.

Парижъ, 22-го Іюня.

Вчера, на засѣданіи Палаты Перовъ, происходили совѣщанія о проектѣ, касательно перемѣны рентовъ. Въ то время, какъ Министръ Финансовъ защищаль проектъ сей, получилъ онъ записку отъ Президента Совѣта Министровъ, и немедленно прервалъ рѣчь свою. Тогда Президентъ Министровъ объявилъ палатѣ, что в. хравитель печати сообщить членамъ оной официальное распоряженіе Короля. Г-нъ Барте прочелъ Королевское повелѣніе объ образованіи изъ палаты отдѣленія суда, для разсмотрѣнія дѣла Г-на Арманда Лайты, бывшаго артиллеріи Поручика, обвиненнаго въ государственномъ преступленіи за изданіе въ свѣтъ брошюрки, подъ заглавіемъ: „Историческій рассказъ происшествій служившихся 30 Октября 1836 года.“ Палата немедленно постановила: прервать совѣщанія и образовать отдѣленіе суда. Потомъ, на тайномъ засѣданіи, опредѣлила, что дѣло сіе дѣйствительно подлѣжитъ ей ведомству.

— Въ будущемъ мѣсяцѣ ожидаютъ разрѣшенія отъ бремени Герцогини Орлеанской.

— Говорятъ, что Адмиралъ Руссенъ прибудетъ въ Тулонъ въ первыхъ дняхъ Іюля, и что болѣе не возвратится въ Константинополь въ качествѣ посланника. Полагаютъ, что Гр. Ст. Олеръ возвратится сюда изъ Вѣны 10 ч. будущаго мѣсяца.

— Въ *Journal des Debats* утверждаютъ, что если Мексиканское правительство не представитъ къ 15 Іюня удовлетворительныхъ условий, то начальникъ флотиліи *Bazaine*, начнетъ въ этотъ день бомбардировать замокъ Санъ-Жуанъ де Уллоа.

— Сегодня не было засѣданія въ палатѣ депутатовъ. Утверждаютъ, что будетъ одно еще засѣданіе для выслушанія Королевскаго повелѣнія о закрытіи палаты на сей годъ. Почтовые повозки наполнены депутатами, возвращающимися на мѣста своего жительства, и теперь едвали найдется въ Парижѣ болѣе ста членовъ этой палаты.

24-го Іюня.

Говорятъ, что Принцъ Жоанвильскій для того сократилъ пребываніе свое въ Соединенныхъ Штатахъ, что поспѣшаетъ на Іюльскія торжества въ Парижъ; ибо Король желаетъ въ это время быть окруженъ всеми членами своей фамиліи.

— *Journal de Commerce* пишетъ: „Говорятъ о новыхъ обыскахъ произведенныхъ въ слѣдствіе процесса Поручика Лети. Между прочими будто обыскано полиціею жилище Гжи Гордонъ, которая недавно опять прибыла въ Парижъ. Подобнымъ образомъ поступлено и у восьмидесятилѣтняго Маркиза Богарне. Говорятъ, что и Г. Шатобрианъ, отъ котораго Г. Лети публиковалъ письмо въ своей брошюрѣ,

сіе Лвовіе, установленъ будетъ банкъ ипотечный. Старанія bowiem въ этомъ предметѣ уваженныя оказались ласкавомъ высшей власти подтвержденіемъ.

— Настѣпая патентъ оглошзны дззз зосталъ прррр пссма publiczne: My, Ferdynand I z Bożej łaski Cesarz Austriacki, Król Węgierski i Czeski tego imienia Vty, Król Lombardzko-Wenecki i t. d. Przy objęciu berła w roku 1835 daliśmy zapewnienie naszym prawym mieszkańcom xiążącego hrabstwa Tyrolu i Vorarlbergu, iż łaskawie przyjmujemy ich uroczyste hołdy. Przez naszą szczególną łaskę postanowiliśmy teraz przyjmować osobiście w dniu 12 Sierpnia b. r. w Insbrucku składać się mające przez mieszkańców tych krajów hołdy, chcąc ludom Tyrolskim i Vorarlberskim nastęrczyć sposobność utwierdzenia na nowo ku nam wierności i przychylności tak świetnie zachowanych wśród burzy i ciężkich prób w czasach opłakanych. Zwołujemy zatem na dzień oznaczony do Insbrucku wielką stanową deputacją Tyrolu, tudzież deputowanych z obwodu Vorarlbergskiego, dla złożenia nam przysięgi wierności i poddaństwa. Mają tedy składać hołdy duchowni członkowie wielkiej deputacji kongressowej w swoim imieniu, jako też w imieniu duchowieństwa świeckiego, zakonnego, w zastępstwie tych korporacji inni zaś członkowie stanów Tyrolskich i deputowani z Vorarlberga w swoim i w swoich wyborców imieniu. Stosowne rotы przysięgi są obok załączone. Zalecamy przytém, posiadającym urzędy dziedziczne w Tyrolu, którzy szczególnie dla nas mają obowiązki, aby się w dniu oznaczonym albo osobiście, albo przez pełnomocników, którzy mają złożyć dowody pełnomocnika przed naszym najwyższym kanclerzem, stawili, a to dla pełnienia obowiązków, które im są prawem następstwa poruczone. Dano, w naszym, Cesarzkim głównym i rezidencyjnym mieście Wiedniu, 6 Maja 1838 roku od narodzenia Chr. Pana, a czwartego panowania naszego. (A.P.S.Z.)

Франція.

Парижъ, дня 22 Червца.

На посидzeniu Izby Parów w dniu wczorajszym toczyły się narady nad projektem do prawa co do zmiany rentów; Minister skarbu był właśnie zajęty obszerną obroną wzmiankowego projektu, gdy odebrał karteczkę od Prezesa Ministrów, po której przeczytaniu natychmiast mowę zakończył. Po czém Prezes Ministrów doniósł Izbie, że Wielki Pieczętarsz jej ma udzielić urzędowe zawiadomienie. P. Barthe zabrał głos i odczytał rozporządzenie Królewskie, mocą którego Izba zamieniona została w wydział sądowy, dla rozpoznania sprawy P. Armanda Laity, byłego Porucznika artylerji, obwinionego o zbrodnię stanu za wydanie pisma ulotnego pod tytułem: *Opowiadanie historyczne wypadków zaszłych w dniu 30 Października 1836 r.* Izba postanowiła natychmiast przerwać obrady i zamienić się w wydział sądowy; następnie na tajnym posiedzeniu ogłosiła się za właściwą do sądenia wymienionej sprawy.

— Rozwiązanie Xiężny Orleans oczekiwane jest w końcu przyszłego miesiąca.

— Admirał Roussin ma przybyć do Tulonu w pierwszych dniach Lipca. Sądzą, że już nie wróci na poselstwo do Stambułu. Hrabia St. Aulaire 10 p. m., oczekiwany jest z powrotem z Wiednia.

— *Journal des Débats* utrzymuje, że jeżeli Rząd Meksykański, nie przedstawi do 15 Czerwca warunków zaspokajających, dowódzca Bazache zacznie w tym dniu bombardować zamek San-Juan-de-Ulloa.

— Izba deputowanych nie odbywała dzisiaj posiedzenia; twierdzą, że się tylko jeszcze raz zgromadzi, dla wysłuchania Królewskiego rozporządzenia, mocą którego tegoroczne posiedzenia Izby będą ogłoszone za zamknięte. Wszystkie powozy pocztowe napełnione są deputowanymi, wracającymi do swoich siedlisk; a w tej chwili ledwie stu członków tej Izby znajduje się w stolicy.

Dnia 24.

Donoszą z New-Yorku, że Xiąże Joinville dla tego skracą swój pobyt w Stanach-Zjednoczonych, iż pragnie przybyć do Paryża na uroczystości lipcowe, w ciągu których Król życzy sobie widzieć się otoczonym całym grodem swej rodziny.

— W *Journal du Commerce* czytamy: „Mówią o nowych przeszukaniach odbytych, skutkiem processu Porucznika Laity. Między innymi policya miała przetrząsać mieszkanie Pani Gordon, która od niedawnego czasu znowno się znajduje w Paryżu. Podobnym sposobem postąpiono z 80-letnim Magrabią Beauharnais. P. Chateaubriand, od którego P. Laity ogłosił list w swoim piśmie, mówią, że wezwany został do stawienia się przed

призванъ къ Президенту суда перовъ." — Въ слѣдствіе сей брошюрки, недавно отправлена дипломатическая нота въ Швейцарію съ требованіемъ удаленія Принца Людвига Бонапарте.

— Одинъ Легитимистскій журналъ въ отношеніи процесса противу Поручика Лети, пишетъ слѣдующее: „Изъ важности, съ которою правительство разсматриваетъ это дѣло, должно заключить, что новая партія, именно Наполеонская, хочетъ противустать Іюльскому Королевству. До сихъ поръ партія эта не принимала участія ни въ какихъ движеніяхъ, которыя въ разныя времена происходили противу существующаго порядка дѣлъ; ея невидали ни при заговорахъ ни при возмущеніяхъ. Ея предводители, или крайней мѣрѣ тѣ, которыхъ почитаютъ такими, находятся въ Палатѣ Перовъ, при дворѣ и при особѣ Короля и Принцевъ. Генераль Бернаръ, бывший Адъютантъ Наполеона, теперь военнымъ Министромъ и сверхъ того вообще полагаютъ, что вся Бонапартская партія присоединилась къ Іюльской Монархіи. Основывалось ли это на заблужденіи? Не должно ли было правительство, которое такъ усердно старалось возобновлять память Императорс. Правленія, не извлечь ни какихъ выгодъ изъ таковой политики. Среди затрудненій, которыя угрожаютъ годъ уже правительству, это ужасная погрѣшность, возбудить столь важный вопросъ и предать умы такимъ опасеніямъ. Мы не хотимъ дѣлать никакихъ догадокъ о мнѣніи суда перовъ, но какъ бы то ни было, однако нескоро опять исчезнетъ впечатленіе о внезапно возникшей важности Наполеонской партіи." (А.Р.С.З.)

А н г л и я.

Лондонъ, 22-го Іюня.

Португальскій чрезвычайный посланникъ Князь Пальмелла, прибылъ сюда съ большою свитою.

— Вчера по полудни прибылъ сюда Герцогъ Немурскій и немедленно отправится съ Г. Себастьяни къ Королю. Въ свитѣ Герцога находятся Ген. Лейтенантъ Гр. Кольбертъ; Ген. Маіоръ Войе, маркизь Беранже и Гр. Беарнъ. Вечеромъ былъ у Королевы концертъ, на который приглашены были нѣск. почетные иностранцы.

— Лордъ-Меръ и его супруга давали великолѣпное празднество въ Египетской залѣ, на коемъ находились Герцогъ и Герцогиня Кембриджскіе съ сыномъ. (О.Г.Ц.П.)

М е к с и к ъ.

Хотя блокада нашей гавани началась съ 16-го Апрѣля, но до сихъ поръ не было съ кораблей ни одного еще выстрѣла. Кораблю *Elisa* удалось войти въ Гавань съ грузомъ какао и корицы; но два Мексиканскіе корабля, два Французскіе и одинъ Англійскій, перехвачены и отведены въ Сакрифиціосъ, гдѣ остаются подъ надзоромъ фрегата *Герминія*. Правительство упорно отвергаетъ требованія Франціи. Въ краѣ все спокойно. (О.Г.Ц.П.)

Т у р ц и я.

Константинополь, 31-го Мая.

Здѣсь все еще сомнѣваются насчетъ плановъ Мегмеда Али. Извѣстно только, что онъ съ большею и большею упорностію отказывается въ уплатѣ для Порты подати, и такъ готовится, какъ бы война была неизбежною. Домогательства его въ отношеніи Порты убѣждаютъ, что онъ желаетъ разрыва. Между прочимъ требовалъ онъ, чтобы приготовленный уже Султанскій флотъ не выходилъ въ море, чтобы войско поставленное при Сирійской границѣ немедленно было отозвано, чтобы наконецъ Порты не издавала къ нему такихъ фирмановъ какъ напр. послѣдній требующій отъ Мегмеда Али свободной вывозки разныхъ Сирійскихъ произведеній. Онъ объявилъ, что онъ развѣ тогда перестанетъ увеличивать свою силу въ Сиріи, когда на эти требованія получить удовлетвореніе. На это неслѣдуетъ иначе отвѣчать Портѣ, какъ приняться за оружіе или совершенно умолкнуть. Кажется, что Порты рѣшится на сіе послѣднее, поелику Англія и Франція настоятельно требуютъ отъ нея избѣгать всего того, чтобы могло довести ее до вражды. Эти же державы будто приняли на себя, внушить Мегмеду Али покорность и уваженіе къ Султану.

— Его Султ. Величество въ сопровожденіи Капитанъ Паши ѣздилъ къ островамъ Принца для посѣщенія находящихся тамъ мореправительныхъ заведеній. Одинъ Англійскій Офицеръ опредѣленный наставникомъ въ турецкій флотъ находился въ Султанской свитѣ. Весь Турецкій флотъ кромѣ трехъ фрегатъ находится въ готовности къ отплытію съ Султаномъ желающимъ посѣтить также Айдинскія окрестности.

— По полученнымъ съ послѣднею почтою письмамъ

Prezydentem Sądu Parów." — Skutkiem pisemka P. Laity miano znnowu posłać notę dyplomatyczną do Szwajcaryi, żądając wydalenia Xięcia Ludwika Bonapartego.

— Jeden z dzienników legitymistowskich wyraża się w następujący sposób względem procesu, wytoczonego przeciwko Porucznikowi Lity: „Z powagi, z jaką Rząd tę rzecz prowadzi, potrzeba się domyslać, że nowe stronnictwo, to jest: Napoleonowskie, stanąć chce przeciwko dotychczasowemu Lipcowemu Królestwu. Dotychczas stronnictwo to nie miało udziału w żadnych poruszeniach politycznych przeciwko istniejącemu porządkowi rzeczy; niewiedzianno go ani w spiskach, ani w buntach. Naczelnicy jej, a przynajmniej ci, których można uważać za takich, znajdują się w Izbie Parów, u dworu i najbliżej otaczają Króla albo Xiążąt. Dawniejszy Adjutant Napoleona, Jenerał Bernard, jest dopiero Ministrem Wojny, a nadto było powszechne mniemanie, że całe stronnictwo Bonapartystów przyłączyło się do rewolucyi Lipcowej. Miałoby to mniemanie zasadać się na błądzie? Azaliż Rząd, który tak był gorliwym w odnowieniu pamiętki Rządu Cesarzkiego żadnych z takiej polityki nie wyciągnął korzyści? Pośród przykrych okoliczności, które od roku zagrażają Rządowi, jest to wielkim błędem, wzbudzać tak ważne pytanie i wystawiać umysły na takie obawy. Nie chcemy żadnych czynić domysłów o wyroku Sądu Parów, lecz jakbykolwiek ten był, nie będzie się jednak mogło znnowu zatrzeć wrażenie o niespodziewanej ważności stronnictwa Napoleonowskiego. (A.P.S.Z.)

A N G L I A.

Londyn, dnia 22-go Czerwca.

Xiążę Palmella, poseł nadzwyczajny portugalski, przybył tu z licznym orszakiem.

— Wczoraj z południa zjechał tu Xiążę Némours, i zaraz po swoim przybyciu udał się w towarzystwie P. Sebastiani do Królowej. W orszaku Xięcia znajdują się: Jenerał-lejtenant Hr. Colbert, Jenerał-Major Boyer, Marg. Berenger i Hr. Béarn. Wieczorem był koncert u Królowej, na którym znajdowali się wszyscy znakomici cudzoziemcy.

— Lord-Major, łącznie ze swoją małżonką, dawali świetną ucztę w Egipskiej sali, jako wstępą do koronacyjnych uroczystości, którą zaszczylili swą obecnością oboje Xięstwo Cambridge z synem.

M e k s y k.

Chociaż od 16 Kwietnia zaczęła się блокада naszego portu, dotychczas żaden jeszcze nie nastąpił wystrzał. Udało się jednak okrętowi *Eliza* wejść do portu z ładunkiem kakao i cynamonu; dwa zaś Meksykańskie okręty, dwa francuzkie i jeden angielski odprowadzone zostały do Sacrificios, i tam są strzeżone przez fregatę *Herminie*. Rząd trwa ciągle w zamiarze odzrucenia francuzkich żądań. W kraju zupełna panuje spokojność. (G.R.K.P.)

T u r c y j a

Konstantynopol, d. 30 Maja.

Ciągła panuje tu niepewność względem widoków Mehmeda-Alego. Wiadomo tylko, że z coraz więcej stanowczem odmówieniem, wzbrania się Porcie płacić haracz i tak się przygotowuje, jak gdyby wojna nieodzowną już była. Jego wymagania względem Porcy, przekonywają, iż pragnie zerwania. Między innemi żądał on: aby flota Sułtańska, już przygotowana, nie wyruszała na morze; żeby wojsko tureckie, przy granicy Syryjskiej postawione, było niezwłocznie cofnięte; żeby nareszcie nie wydawała Porta do niego firmanów w takiej formie, jak np. ostatni firman, żądający od Mehmeda Alego wolnego wywozu różnych piodów Syryjskich. Oświadczył on, iż wtenczas dopiero przestanie wzmacniać swą potęgę wojenną w Syrii i będzie gotów zapłacić haracz należący Porcie, gdy stanie się zadosyć powyższym jego żądaniom. Na to, niewypada Porcie inaczej odpowiedzieć, jak tylko wzięciem się natychmiast do oręża, lub najzupełniejszym przemilczeniem. Zdaje się, iż Porta użyje tego ostatniego sposobu, zwłaszcza, że Anglia i Francya stale nalegają na nią, ażeby unikała statecznie wszystkiego, cokolwiekby do niesnask doprowadzić mogło. Te mocarstwa wzięły podobno na siebie obowiązek, nakłonić Mehmeda do uległości i poszanowania należącego Sułtanowi.

— Sułtan jeździł do wysp Xiążęcych w towarzystwie Kapudana-Paszy, dla zwiedzenia będących tam zakładów nautycznych. Pewien oficer angielski, mianowany instruktorem w marynarce tureckiej, znajdował się w orszaku Sułtana. Cała flota turecka, z wyłączeniem trzech fregat, jest w pogotowiu wypłynąć do Smirny z Sułtanem, mającym chęć zwiedzenia także okolic Aidynu.

— Mówią tu w listach z Alexandryi, ostatnią pocztą

изъ Александрии отъ 16-го ч. с. м. говорятъ здѣсь, что наконецъ Англійскій къ Французскій консулы успѣли склонить Вице-Короля къ уплатѣ слѣдующей Портъ подати. — Ибрагимъ-Паша собравъ еще 6 полковъ началъ наступательно дѣйствовать противу Друзовъ, которыхъ оцъ стѣснилъ до такой степени, что нельзя сомнѣваться въ покореніи ихъ съ нѣкоторыми условіями.

— Персы осаждаютъ еще Герать, но недостатокъ во всѣхъ припасахъ очень чувствителенъ въ ихъ лагерь, между тѣмъ, какъ жители Герата ни въ чѣмъ не нуждаются, будучи снабжены всѣмъ нужнымъ; и поелику укрѣпленный самою природою этотъ городъ снабженъ еще и шанцами, то и нѣтъ сомнѣнія, что онъ можетъ еще выдержать продолжительную осаду, если только Шахъ не успеетъ до крайности извурить его голодомъ. (G.C.)

НАСТАВЛЕНІЕ.

О легеніи скота въ болѣзни называемой гнитіе рта и заразы копытъ.

Существующая отъ несколькихъ мѣсяцевъ по многимъ нашей и сосѣднихъ Губерній болѣзнь на рогащомъ скотѣ обнаруживающа слѣдующими признаками: на языкѣ и во рту занемогшей скотины, появляется опухоль, прищи и сыпь; для боли отъ сего происходящей, скотина мало или вовсе непринимаетъ обыкновенной пищи, извергаетъ много пѣнистой слюны; прочіе же важныя перемѣны на больныхъ не примѣчаются. — Въ тяжельхъ спраданіяхъ, съ языка слезаетъ кожа образующая на немъ раны. — Ходъ сей болѣзни отъ 5 до 10 и 12 дней простирающийся силою самой напуры, или сходными средствами прекращающа а падежа рѣдкіе бывающа случаи. — Причиною сего полагаются сильные морозы въ зимѣ, и льшіе зсухи. — Отъ скота неспрудно сообщается и другимъ домашнимъ животнымъ; людямъ же никакого вреда не приносятъ. Дабы предохранить отъ заразы, самое недопущеніе къ спадамъ и одинокимъ шпукамъ больной скотины, не приносишь никакой пользы. Когда же занеможетъ скотина, слѣдуетъ ротъ и языкъ оной вымывать уксусомъ смѣшаннымъ съ патокою или водкою съ водою по равной части и немного соли смѣшанною, что дѣлается шпалкою а лучше губкою навязанною на палку. — Въ нѣкоторыхъ съ успѣхомъ употребляютъ чеснокъ растертый съ патокою. Когда же для боли скотъ не принимаетъ швердой пищи, или принятой жевать не можетъ, то слѣдуетъ давать оному рубленную праву или лучше смѣсь изъ ржаной муки и шепдой воды, а понынѣ часною водою. А поелику за сею болѣзнию и отъ шухъ же причинъ, не рѣдко слѣдуетъ или сопутствуетъ оной зараза копытъ, то къ ошвращенію сего зла, нужно при окончаніи болѣзни рта, давать скоту до 4-хъ лоповъ по утру и вечеромъ Глауберовой соли (Salis Glauberi), пока не произойдетъ поносъ.

Болѣзнь же копытъ объявляется слѣдующими признаками: шеплоша въ оныхъ чувствуется усиленная, мягкіе при нихъ часши пухнушь, скотина хромаешъ, лихорадочныя признаки обнаруживающа, послѣ чего появляются особено въ копытной разстѣнѣ, пузырьки водянистые, проходящіе въ язвочки извергающіе вонючую матерію. Въ шаковой болѣзни по обмыши большой ноги шеплошу водою, окладывается глянью съ уксусомъ смѣшанною; для поддержанія же въ оной холоду, часто уксусомъ полеваются. — Когда же найдутся пузырьки или нарывы слѣдуетъ оныя разсѣчь, матерію вышиснуть, а по обмышию раны засоленною водою, перевязать паклями въ скипидарномъ маслѣ намоченными. — Можно еще язвы промывать слѣдующею смѣсью:

взявъ 1 лощъ квасцовъ (alumen crudum).

1 лощъ синяго купоросу (Sulphas cupri).

½ лоща Венеціанской яри (acetaz cupri).

растерши все въ мелкій порошокъ, растворить въ кипячей водѣ, а когда ошмынешъ, промывашъ какъ выше.

При усиленной лихорадкѣ къ обыкновенному количеству воды за напой прибавишь два лоща селишры и двѣ ложки уксусу. — Когда часщъ копыша ошшла сѣзашъ оную, иначе и цѣлаго копыша неспрудно лишнешъ скотины.

Къ сему прибавишь слѣдуетъ, что купаніе скота въ чистой водѣ, много способствуетъ къ излеченію, и можешъ еще служишь за средство предохранительное въ обихъ болѣзняхъ. Подлинное подписалъ:

Исправляющій должность Инспектора Виленской Врачебной Управы Акушера Годлевскій.

Съ подлиннымъ вѣрно: Старшій Столавацальникъ Виленскаго Губернскаго Правленія Бенедиктъ Черноцкій.

отрzymaanych, a pod dn. 16. b. m. pisanych, że udało się nareszcie staraniom konsulów, angielskiego i francuzskiego, skłonić Vice-Króla do zapłaty należącego Portcie haraczuzależnego. — Ibrahim-Basza, ściagnawszy do siebie jeszcze 6 półków, rozpoczął działać zaczepnie przeciwko Druzom, których ścieśnił już tak dalece, iż nie można wątpić o ich poddaniu się pod pewnymi warunkami.

— Persi oblegają jeszcze Herat, ale niedostatek wszystkiego daje się uczuwać w ich obozie, kiedy tymczasem mieszkańcom Heratu na niczem nie braknie, bo są w wszystko należycie opatrzeni; gdy mocne z przyrodzenia stanowiska tego miasta, zostało mnogiem opatrzone szanćami, nie masz więc wątpliwości, że długie może jeszcze wytrzymać oblężenie, chyba że udałoby się Szachowi ogłodzić je do szczętu. (G.C.)

INSRUKCYA

o leczeniu bydła w chorobie nazwanej zapaleniem w pysku i chorobie racic.

Exystująca od kilku miesięcy w wielu mieyscach naszey i sąsiednich gubernii choroba na rogatém bydłe objawia się następującemi znakami: na języku i w pysku chorego bydłcia pojawia się obrzękłość, wysypka i wysypka, dla holu ztąd pochodzącego bydł mało albo wcale niebierze zwyczajnego karmu, wyrzuca wiele pienistej śliny; innych zaś ważnych odmian na chorych postrzegać się nie daje. — W ciężkich cierpieniach z języka peźnie skóra i tworzą się na nim rany. Postęp tej choroby od 5 do 10 i 12 dnia rozpostrzeniający się mocą samej natury, lub przyzwolitemi środkami ustaje, a padania rzadkie bywają zdarzenia. Za przyczynę tego naznaczają mocne mrozy w zimie i letnie psuchy. Od bydła łatwo się udziela i innym domowym zwierzętom, ludziom zaś żadney szkody nie przynosi. Ażeby zapobiedz zarazie, samo niedopuszczanie do stad i pojedynczych sztuk chorego bydłcia nie przynosi żadney korzyści. Kiedy zaś zachoruje bydł, należy pysk i język jego wymywać octem zmieszczonym z patoką lub wódką z wodą porówney części i małą ilością soli zmieszczaną, co się czyni szmatkiem a lepiej gąbką przywiązaną do patki. — Wniektórych mieyscach z korzyścią używają czosnku rozstartego z patoką. Ponieważ zaś dla holu bydł nieprzyjmuje twardego karmu, lub wzięty do pyska przesuwać niemoże, a zatem należy dawać mu rąbaną trawę albo lepiej mieszczaną z żytniej mąki i ciepłej wody, a pić czystą wodę. Ponieważ zaś z tej choroby i z tychże przyczyn, nierzadko następuje lub towarzyzy jej choroba racic, zatem dla zapobieżenia tej choroby, należy pod koniec choroby pyska, dawać bydłu do 4ch łótow zrana i wieczorem soli Glauberskiej (Salis Glauberi), póki nie nastąpi laxa.

Choroba zaś kopyta objawia się następującemi znakami: ciepło w nich czuje się mocne, miękkie przy nich części puchną, bydł chromie, gorączkowe znaki objawiają się, po ctem pokazują się szczególne w racicy pęcherzyki wodniste, przechodzące we wrzodki smrodliwą materią sączące. W tej chorobie poobmyciu chorej nogi ciepłą wodą, okłada się gliną z octem zmieszczaną; dla utrzymania w niej chłodu, często octem się polewa. Gdy zaś znajdą się pęcherzyki lub narwy, należy je rozciąć, materią wycisnąć, a po obmyciu rany wodą słoną, przewiązać pakulem terpentynowym olejku zmoczonym. Można jeszcze wrzody przemywać następującą mieszczaną:

Wziąć 1 łót ałunu (alumen crudum).

1 łót siniego koperwasu (sulphas cupri).

½ łota gryszpanu (acetaz cupri).

roztarcъ wszystko na miatki proszek, rozpnieć w wrzacey wodzie, a gdy ostygnie myć jak wyżej.

Przy mocney gorączce, do zwyczajney ilości wody za napoy dodać dwa łoty saletry i dwie łyżki octu. Gdy część kopyta odstala zernać ją, inaczey i całego kopyta pozhyć się bydłciu nietrudno.

Do tego dodać należy, że codzienne kąpanie bydła w czystej wodzie, wiele pomaga do wyleczenia i może jeszcze służyć za środek ochraniający w obu chorobach. Autentyk podpisał:

Pełniący obowiązek Inspektora Wileńskiej Wrazebney Uprawy Akuszer Godlewski.

Zgodno z autentykiem: Starszy Naczelnik Stołu Wileńskiego Gubernialnego Rządu Benedykt Czarnocki.

О БУССКИХЪ ВОДАХЪ

(Сообщено Докт. Мед. Чертыркинымъ.)

Возрастающая ежегодно репутация Бусскихъ минеральныхъ источниковъ, съ одной стороны можетъ служить доводомъ ихъ цѣлительныхъ свойствъ; съ другой же вызываетъ безпристрастный приговоръ врачебной науки и опыта. Проходить уже 10-ть лѣтъ, какъ мѣстечко *Бусскъ* начало быть посѣщаемо постоянно и многими; а въ теченіи этого времени собранныя наблюденія даютъ возможность оценитъ его воды по достоинству. — Похвала и возгласы объ ихъ цѣлительности и хула основанная на ложныхъ понятіяхъ и заключеніяхъ, будучи въ сущности односторонни и пристрастны, равно наносятъ вредъ общей пользѣ.

Въ 1776 году при горно-соляномъ поискѣ открытъ источникъ Бусскихъ минеральныхъ водъ, и въ теченіи десяти лѣтъ выварывали изъ него поваренную соль; но какъ добываемое количество соли слишкомъ было незначительно, то этотъ промыселъ совершенно оставленъ. Между тѣмъ, окрестные жители *Бусска* и *Пингова*, зная уже послабляющія свойства этого источника, замѣчая при томъ, что кашляющія и струповатые овцы выздоравливали отъ питья этой воды, начали то же употреблять ее въ видѣ ваннъ и примочекъ, а послѣ и внутрь — въ разныхъ важныхъ болѣзняхъ.

Однако до 1828 года нѣкоторые частные случаи счастливаго исцѣленія Бусскими водами, не могли пріобрѣсть имъ громкой извѣстности; и постоянно, хотя и не прогрессивное, ихъ посѣщеніе, восходитъ, какъ мы сказали, не далѣе какъ съ 1828 года. *)

Съ того времени кромѣ жителей Царства, много семействъ изъ Галиціи, Литвы, Подоля и Волыни, искали здѣсь пользы, или облегченія отъ своихъ недуговъ.

Бусскъ, небольшое мѣстечко Краковской губерніи Стопницкаго обвода, лежитъ на возвышеніи 400 футовъ надъ уровнемъ Балтійскаго моря. Въ немъ считается 106 домовъ, изъ коихъ 4 только каменныхъ, два костѣла и до 700 жителей христіанъ. Евреямъ не дозволено имѣть тамъ постоянной осѣлости. *Бусскъ* отстоитъ отъ Губернскаго города въ 6 миляхъ, отъ Кракова въ 10-ти, отъ Вислы въ двухъ миляхъ, столькожъ отъ торговаго города Хмьльникъ, отъ м. Пинчова и м. Вислицы, славной достопамятнымъ сеймомъ и гдѣ находится храмъ изъ тесаннаго камня, построенный Королемъ Владиславомъ Локеткомъ.

Общность положенія *Бусска* есть отлогость Карпатскихъ первозданныхъ горъ; но въ окрестности мѣстеска горы четвертаго образованія, то есть: изъ первозданнаго известняка, известкового мергеля, песчанника и частицъ морскихъ растѣній, раковинъ и мадрепоръ. — Отъ мѣстѣчка къ югу въ $\frac{1}{2}$ мили находится минеральный источникъ.

Въ 1834 году Правительство признало полезнымъ отдать Бусскія воды на аренду частнымъ людямъ, съ тѣмъ, чтобы компанія сдѣлала при водахъ тѣ устройства, какія семимъ Правительствомъ признаны за необходимыя. Съ этого времени при источникѣ устроено заведеніе для ваннъ, мастерскихъ, питья воды, и для помѣщенія посѣтителей. Строеіе имѣетъ прекрасный фасадъ; внутри обширная во всю длину зала для прогулки въ ненастье; надъ северными дверьми хоры для музыкантовъ. Залъ раздѣляетъ два ряда комнатокъ съ ваннами, для всякаго возраста больныхъ. Комнаты сіи опредѣленныя для дамъ, имѣютъ женскую прислугу.

Два корридора отъ северныхъ дверей раздѣляютъ также по два ряда комнатокъ съ ваннами, которыхъ по 20 въ каждомъ корридорѣ. Изъ нихъ западный для гостей, восточный для солдатъ и немущихъ.

(Продолженіе впрѣдъ)

O WODACH BUSKICH.

(Podano przez Dra Med. Czetyrkiņa.)

Wzrastająca corok wziętość wód mineralnych w Busku, może po części służyć za dowód ich skutecznych własności; lecz z drugiej strony, po umiejętności lekarskiej i doświadczeniu, wymaga bezstronnego wyroku. Już lat dziesięć upływa od chwili, jak miasteczko Busk zaczęło być stale i przez wiele osób odwiedzane, a zebrane w ciągu tego czasu spostrzeżenia, dozwalają ocenić jego wody należycie. Pochwały i okrzykiwania ich skuteczności, lub nagany, z fałszywych wyobrażeń i wniosków pochodzące, jako w gruncie jednostronne i interessowane, zarówno szkodzą ogólnemu pożytkowi.

W roku 1776, przy poszukiwaniach górniczo-solnych, odkryto źródło wód mineralnych Buskich, i w przeciągu dziesięciu lat wywarzano z niego sól kuchenną; że atoli otrzymywana ilość soli zbyt była małą, przedsięwzięcia więc tego zupełnie zaniechano. Tymczasem mieszkańcy z okolic Buska i Pińczowa, wiedząc już o rozwalniającej własności tej wody, a przytém postrzegając, że owce kaszlące i parchowate wyzdrowiały od jej picia, zaczęli jej także używać na kąpiele i przymoczki, a później i wewnątrz — w różnych chorobach skórnych.

Wszelako do r. 1828 kilka szczególnych przypadków szczęśliwego uleczenia wodami Buskimi, nie mogły zjednać im głośniejszej wziętości; a ciągle, chociaż niepostępnie ich zwiedzanie, zaczyna się dopiero, jakśmy rzekli, od r. 1828 *). Od tego czasu, oprócz mieszkańców Królestwa, wiele rodzin z Galicyi, Litwy, Podola i Wołynia, szukało tu ulgi w swoich cierpieniach.

Busk, małe miasteczko w Gubernii Krakowskiej, Obwodzie Stopnickim, wzniesione jest na 400 stop nad poziom morza Bałtyckiego. Liczy 106 domów, z których 4 tylko murowane, — dwa kościoły i do 700 mieszkańców Chrześcian. Żydom nie wolno tamże stale osiadać. Busk odległy jest od miasta gubernialnego na mil 6; od *Krakowa*, 10, od *Wisły* 2, i tyleż od handlowego miasta *Chmielnika*, od *Pińczowa* i *Wislicy*, sławnej pamiętym sejmem, i mającej kościół z ciosowego kamienia, za Króla Władysława Łokietka zbudowany.

Busk z położenia swego znajduje się na podnożu gór piewiastkowych Karpackich; atoli w okolicach miasteczka są góry czwartej formacyi, to jest: złożone z wapieńca pierwiastkowego, marglu wapiennego, piaskowca, tudzież szczątków roślin morskich, muszli i ma-drepor. Na południe, o ćwierć mili od miasteczka, leży źródło mineralne.

W roku 1834, Rząd uznał korzystnym wypuścić wody Buskie, w dzierżawę prywatną, z warunkiem, aby zawiązać się mająca kompania, urządziła przy nich to wszystko, co tylko za potrzebne osądzone zostało. Odtąd powstał przy źródle zakład, obejmujący łaźienki, zdroje do picia wody i lokale dla gości. Budowa ta ma front prześliczny; wewnątrz zaś, przez całą jej długość ciągnie się obszerna sala, dla przechadzki w czasie niepogody. Nade drzwiami sali, od północy, umieszczona jest galerya dla orkiestry. Sala ta przedzielona dwa rzędy pokojów z wannami oddzielnymi dla pacjentów każdego wieku. Przy łaźienkach damskich usługują kobiety.

Dwa korytarze, ciągnące się ode drzwi północnych, rozdzielają także po dwa rzędy pokojów z wannami; liczba tych pokojów jest, po 20 w każdym korytarzu, z których, w zachodnim, są dla gości, a we wschodnim, dla żołnierzy i ubogich. (Dalszy ciąg nastąpi).

*) Годъ	Посѣтителей		
1828	—	—	202
1829	—	—	311
1830	—	—	359
1831	—	—	58
1832	—	—	799
			И всего 1709
1833	—	—	580
1834	—	—	337
1835	—	—	261
1836	—	—	262
1837	—	—	226
			И всего 1,766.

*) Rok	Odwiedzający.		
1828	—	—	202
1829	—	—	311
1830	—	—	359
1831	—	—	58
1832	—	—	799
			W ogóle 1,709
1833	—	—	580
1834	—	—	337
1835	—	—	261
1836	—	—	262
1837	—	—	226
			W ogóle 1,766.